

Uit de Praktijk

DOUGLASZAAIEN

door

P. A. VAN SCHERMBEEK

Het zaaien van douglas, vooral met zaad van inlandse bomen, is zó belangrijk, dat ik er iets van wil meedelen op praktische grondslag.

Iedereen weet natuurlijk, dat douglas uitstekend gezaaid kan worden in enigszins voorbereide grond in een grove dennenbos. Zaait men dan vóór nieuwjaar dan komen de zaailingen vrijwel allen tegelijk. Vroeger zaaide men later, bijvoorbeeld maart, waardoor de opkomst zeer onregelmatig was, de hele zomer door duurde en zelfs het volgend jaar zich nog voortzette.

Dit is alles oude kost, ik deed het zelf al wel gedurende 25 jaren. Daarbij had ik altijd aangevoeld en ook van anderen gehoord, dat men zaad van oude bomen moet nemen, omdat de kiemkracht van zaad van jonge bomen dermate slecht was, dat het de moeite niet loonde.

Zoals ook iedereen weet, was 1956 een zaadjaar. Ik beschik over nog al wat oude bomen en had dus nogal wat kegels. Maar ik zag een beetje tegen het plukken der kegels op. Immers de tegenwoordige arbeiders voelen daar niet veel voor en bovendien heb ik er weinig. Ik stond daarom mijn kegels af aan een neef, die zeer enthousiast bosbouwer is, alhoewel medicus van beroep, echter die voorwaarde dat ik in ruil een beetje zaad kon krijgen. Aldus geschiedde en ik kreeg $\frac{1}{2}$ kg prachtig ge-eest zaad terug.

Vervolgens plukte ik eigenhandig een partijtje kegels van jonge bomen van ongeveer 20 jaar oud. De kegels waren prachtig en het plukken zeer gemakkelijk. Ik zette telkens een partijtje kegels bij de kachel tot ze mooi openstonden en schudde het zaad in een stevige kartonnen doos uit. Het aldus verkregen zaad werd gezeefd, door wrijven van de vleugels ontdaan en in de wind gewand. Ik verkreeg op deze wijze $\frac{3}{4}$ kg vrij behoorlijk zaad, alhoewel er nog heel wat kleine stukjes hars en andere verontreinigingen in voorkwamen.

Ik had als zaaibed een stuk van 350 m² laten klaarmaken in een grove dennenbos van rond 60 jaar, waarin ook douglas, Japanse en Europese lariks, evenals Oostenrijkers voorkwamen. Vroeger stonden er ook nog zeedennen in, maar die voren dood tijdens een strenge winter.

De grond bleek nooit gespit te zijn en was begroeid met een dikke zode van smele (*Deschampsia*). Daaronder een dikke laag zwarte grond die vrij plotseling overging in de maagdelijke gele ondergrond. De nieuwe grondbewerking bestond uit spitten, waarbij de zode eronder ging en er

één spit van de zwarte grond bovenop kwam. Van te voren had ik 1500 kg kalkmergel over de zode doen zaaien, terwijl er nà het spitten nog 1500 kg kalkmergel per ha overkwam, welke intensief met de bovenlaag werd vermengd met greep en hark. Ik verdeelde het stuk in helften, waarbij op de ene helft het zaad van de jonge bomen kwam en op de andere dat van de oude.

Tot mijn grote verwondering kwamen eind maart reeds alle zaailingen van het „oude” zaad. Ik maakte dit nog nooit mee, andere jaren kwamen ze eind april, begin mei. Waarschijnlijk is dit de invloed van de zeer zachte winter en het abnormaal warme weer in maart.

Het „jonge” zaad kwam helemaal niet. Zou dit nu helemaal geen kiemkracht hebben? Toch wel, want een week later kwamen ze ook.

Ik heb nog geen tellingen verricht maar globaal kan men zeggen dat er twee maal zoveel zaailingen van het „oude” zaad gekomen zijn. Die staan dan ook als „haar op een hond”, zó dicht, dat ik er vrijwel niet door kon lopen, zonder ze te vertrappen. De „jonge” zaailingen staan precies goed op maat, daar kan ik gemakkelijk door.

Mijn conclusie is nu, dat het zeer lonend is, om kegels van jonge bomen te plukken, want de onkosten zijn gering en de kiemkracht is — althans dit jaar — zeer voldoende.

Nu nog een paar bijzonderheden. Zoals ik al zei, zaaide ik al jarenlang douglas op deze wijze. Van onkruid heeft men dan gewoonlijk weinig last. Maar dit keer was dat heel anders, ik heb het hele stuk af moeten kruipen vanwege een weelderige onkruidgroei. Vooral veel zuring, die kniehoog stond en alles dreigde te verstikken. Verder zeer weelderige nachtschaden, ereprijs, paardebloem, wilde serradelle (prachtig groeiend), een paar dovenetels, één brandnetel, wat klaver(!), 2 stuks hoefblad (dat nergens in de buurt voorkomt), wat muur, één wikke, wat kruiskruid, kruipend hertshooi en de nodige grassen, waaronder zware pollen met uitlopers, vele biezen, w.o. de borstelbies. Dan bedenklijk veel heide-zaailingen, wat worteluitlopers van bramen en ook een enkele zaailing, wat uitlopers van kamperfoelie. Dan nog zaailingen van eik, berk, prunus, zandwilg, helemaal geen pinus(!) en een enkele lariks. Merkwaardigerwijs geen enkel wilgeroosje.

Ik vergat nog te vermelden, dat ik het zaaibed bezandde met een behoorlijke laag maagdelijke ondergrond (geel) en dat de zaailingen geen enkele schade ondervonden van die vreselijke nachtvorst, waarbij tenslotte toch plaatselijk lariks en douglas van 10 m hoog tot in de top bevroren. Het zaaibed had geen enkel bovenscherm, wel een vrijwel volkomen zijtscherm.

Ik vraag me nu af, hoe komen al die (on)kruiden in een grond, die nooit gespit is? Natuurlijk kan er het één en ander door vogels en de wind gezaaid zijn, maar toch lang niet alles. Zouden onkruidzaden in kalkmergel voor kunnen komen?

Verder ontmoette ik nogal wat regenwormen, wat mij uiteraard zeer verheugde. En dus natuurlijk ook mollen. Vraag: is zo'n mol, die de regenwormen opvreet, in dit geval nuttig? Ik bestrijd ze nooit.

Nog een vraag: wijst al die zuring op (te) zure grond? *Alles* groeit zeer weelderig. Zou het goed zijn, deze herfst nog een flinke laag slakmeel te geven?

Gaarne houd ik mij voor beantwoording dezer vragen aanbevolen!